

Råd og tips
for en bedre
produksjon

Grisehuset i sommervarmen

I varme perioder om sommeren kan det fort bli varmt i grisehuset. Dette er ubehagelig for grisen. Varmstress kan gi lavere fôropptak og tilvekst, påvirke grisens immunforsvar, og gi dårligere melkeproduksjon og fôrutnyttelse!

Her får du tips om hva du kan gjøre for å bedre inneklimateet og fôropptak hos grisen i varme perioder.

Tegn på at grisen har det for varmt:

Grisen ligger helt i sideleie.

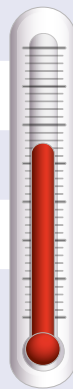
Grisen ligger ute på gjødselristene.

Grisen puster med åpen munn (peser).

Redusert fôropptak.

Økt vannopptak/vannsøl.

Grisene ruller seg på gjødselarealet eller begynner å gjøre fra seg i liggearealet.

Vanntilgang

Tilstrekkelig vanninntak er en forutsetning optimalt fôropptak og fôrutnyttelse. Ved høye temperaturer øker grisen vanninntaket sitt.

Sjekk at drikkenipene dine klarer kravet i forskriften selv når flere av drikkeniplene er i bruk samtidig. Innfør en rutine for å sjekke alle drikkenipler/vannkar en gang i uka og hver gang du er inne i en bing, da vil du raskt oppdage om en vannkilde gir for lite vann.

Minimumskrav vanntilgang ulike dyregrupper pr. dag:

Drektige purker	1,5 liter/min
Diende purker	4 liter/min
Slaktegris	1 liter/min
Smågris	0,5 liter/min

Fôring

Når det er varmt ute reduserer grisen fôrintaket sitt for å begrense egen varmeproduksjon. Dette gjelder først og fremst store dyr med høyt fôropptak som slaktegris og purker i fødeavdelingen.

Det kan hjelpe å fordele dagsrasjonen på flere og mindre måltider, samt å føre en større andel av dagsrasjonen om kvelden når det er kjøligere i huset. Ved appetittfôring skal du sørge for at fôringsanlegget er fullt om kvelden slik at grisene kan spise kveld og tidlig morgen. Har du mulighet til å ha drikkenippel i fôrautmat/tro bør denne brukes i varme perioder, dette har vist høyere fôropptak enn gris som kun har tilgang til tørt fôr.

Du som har våtfôr skal følge ekstra med på hygienisk kvalitet i anlegget. Varme øker risikoen for oppblomstring av mikroorganismer. Sørg for hyppig rengjøring av våtfôrtanken.

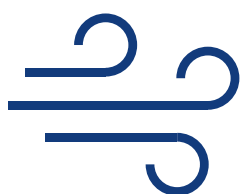
pH bør ligge mellom 4,2 og 4,5 og du sjekker det enkelt ved hjelp av pH-papir. Er du usikker på om du har gjæring i anlegget kan Felleskjøpet hjelpe deg med å analysere våtfôret. En enkel test tar du selv ved å fylle en godt rengjort brusflaske med våtfôr i fôrtroa eller på returstringen. La flasken stå i romtemperatur et døgn og åpne den utendørs. Har det begynt å boble og bruse er det tegn på gjæring.

Visste du at:

Griser ikke har svettekjertler på kroppen. De må kjøle seg ned ved å pese eller rulle seg i kjølig gjørme

Gris begynner å kjøle ned kroppen ved gjørmebad allerede når temperaturen overstiger 20 °C

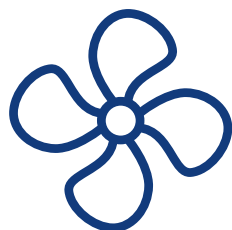
Møkkete binger med gjødsel i liggeareal er et tydelig tegn på at det er for varmt for grisen.

Lufthastighet

Ved høy temperatur i fjøset om sommeren er det gunstig å ha høy lufthastighet på inntaksventilene og gjerne styre dem slik at de blåser ned på grisene. Dette gir en svalende effekt.

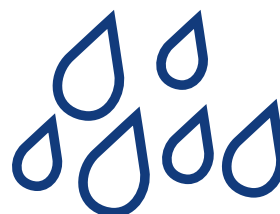
Sjekk at du har riktig åpning på vegg/loft ventiler da dette er viktig i forhold til lufthastighet inn gjennom ventilen. Om det er dimensjonert for mange ventiler inn i forhold til luft ut vil du få for liten hastighet på lufta inn (lite kjøle effekt). Ved maks ventilasjon kan man ved å strupe inntaksventiler/spjeld, øke hastigheten på lufta inn i dyrerommet.

Ventilasjonskapasitet

Er du sikker på at ventilasjonsanlegget ditt er riktig innstilt i forhold til antall dyr, fordeling av dyr og ønsket temperatur? I varme sommertemperaturer kreves en høyere kapasitet for luftskifte enn om vinteren. Vurder å sette inn en ekstra vifte for å klare kravet i sommerhalvåret.

Skitne og støvete vifter kan redusere kapasiteten opp til 50-60 %. Vær derfor spesielt grundig med rengjøring i forkant av sommerhalvåret slik at viftene kan kjøre for full kapasitet. Sjekk rengjøringsprosedyrer med leverandør av anlegget.

Overrisling

Overislingsanlegg som drypper vann på grisene kan redusere temperaturen på grisens kroppsoverflate med flere grader. Kroppstemperaturen senkes når vannet fordamper fra huden.

